

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานจากโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2550 จำนวน 44,273 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ, 2550)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณด้วยสูตรของยามานเน (Yamane, 1973, p. 727 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, หน้า 108) ด้วยสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมของประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในการศึกษานี้กำหนดให้เท่ากับ .05)

หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 44,273 คน ได้ด้วยการแทนค่าสูตรดังนี้

$$\text{แทนค่า } n = \frac{44,273}{1 + (44,273 \times (.05)^2)}$$

$$n = 396.42$$

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

2.2 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 สุ่มโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการมา 10 โรง (รายนามตามภาคผนวก) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

2.2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากโรงงานอุตสาหกรรมตามข้อ 1 มาแห่งละ 40 คน ได้กลุ่มตัวอย่างมา 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคลิกของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงาน และเงินเดือนประจำ เป็นประเภทแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ ได้แก่ ขนาดและโครงสร้างองค์การ แบบความเป็นผู้นำ ความซับซ้อนของระบบ เป้าหมายขององค์การ และการติดต่อสื่อสารภายในองค์การ ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ด้าน ได้แก่ ค่าตอบแทนที่เพียงพอ และยุติธรรม สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน โอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของบุคคล การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ประชาธิปไตยในองค์การ ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัวและลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เช่นเดียวกับแบบสอบถามส่วนที่ 2

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนได้ กำหนดโดยอาศัยแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ โดย ข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงตรงช่อง ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ซึ่งคะแนนดังกล่าวข้างต้นเป็นการให้คะแนนข้อคำถามที่ความในเชิงนิมิต (เชิงบวก) แต่ถ้าข้อคำถามเป็นคำถามในเชิงนิเสธ (เชิงลบ) จะให้คะแนนในทางกลับกัน

2. การแปลความหมายคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้จุดตัดของคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง มีบรรยากาศองค์การและคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีบรรยากาศองค์การและคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีบรรยากาศองค์การและคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีบรรยากาศองค์การและคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีบรรยากาศองค์การและคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมจากแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อทำการตรวจสอบขั้นต้น หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน (รายนามตามภาคผนวก) ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่ดำเนินการในขั้นต่อไป

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

4.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามที่ได้จากการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation) โดยหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งข้อคำถามในส่วนของบรรยากาศองค์การมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .48 - .69 และคุณภาพชีวิตการทำงานมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .43 - .81

4.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นในส่วนของบรรยากาศองค์การเท่ากับ .95 และคุณภาพชีวิตการทำงาน เท่ากับ .97

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้ประกอบการหรือตัวแทนผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 10 โรง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 400 ฉบับ ใช้เวลาในการเก็บ 1 เดือน

2. การจัดกระทำข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จากจำนวนแบบสอบถาม 400 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บได้ 400 ฉบับ และสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows (Statistics Package for Social Science)

2.3 นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน
3. สร้างสมการพยากรณ์คุณภาพชีวิตการทำงานจากตัวแปรบรรยาศของค์การ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน